

Datum: 13.10.2022.

Broj: 02-06-1010

TI BiH pozdravlja uslovnu dodjelu kandidatskog statusa, ali upozorava da se stanje u BiH dramatično pogoršalo

Banja Luka, 13. oktobar 2022. godine – Transparency International u BiH (TI BIH) pozdravlja odluku Evropske komisije da preporuči uslovnu dodjelu kandidatskog statusa, što je pozitivna vijest za Bosnu i Hercegovinu u kontekstu novih geopolitičkih odnosa, ali upozorava da se stanje korupcije i vladavine prava u zemlji od objavljivanja 14 prioriteta dramatično pogoršalo.

BiH je od objavljivanja Mišljenja Evropske komisije o aplikaciji za članstvo u cijelosti ispunila tek jedan od 14 prioriteta, dok je u oblasti vladavine prava i borbe protiv korupcije na koji se odnosi najveći dio prioriteta stanje dramatično pogoršano. Prema istraživanjima Transparency International BIH je na globalnom nivou svrstana u red zemalja u kojim se stanje korupcije najviše pogoršava, a nalazi se među tri najlošije zemlje u Evropi prema Indeksu percepcije korupcije.

Ključni dio prioriteta usmjeren na unapređenje integriteta pravosuđa, ne samo da nije ostvaren, već je stanje u tom segmentu dodatno pogoršano. Ilustrativan primjer za to je proces imenovanja glavnog tužioca BiH, koji je provođen na način da izaziva ozbiljne sumnje u integritet samog procesa, što ga kompromituje i ne čini vjerodostojnom osnovom za imenovanje prvog čovjeka Tužilaštva BiH. Čak se i u samom izvještaju EU koji je juče objavljen navodi da "*politički lideri i pravosudne institucije nisu uspjeli da se izbore sa široko rasprostranjenom korupcijom i aktivno su blokirali napredak, što je dovelo do dugoročnog zastoja i sve većih znakova političkog zarobljavanja države*".

Još se navodi da su ukupni rezultati u sprečavanju i suzbijanju korupcije (uključujući i korupciju na visokom nivou) ostali beznačajni, zbog operativne neefikasnosti i političkog uplitanja u pravosuđe.

U periodu od objavljivanja Mišljenja Evropske komisije, vlast na državnom nivou je bila gotovo u potpunosti blokirana, dok u Federaciji BiH nije ni formirana od održavanja Opštih izbora 2018. godine. Visoki predstavnik svojim samovoljnim djelovanjem, suprotnim elementarnim demokratskim standardima i ljudskim pravima, kroz nametanje izmjena Izbornog zakona i Ustava FBiH u toku izbornog procesa, dodatno je udaljio BiH od ispunjavanja uslova za članstvo u EU i doprinio dubokoj institucionalnoj i političkoj krizi u zemlji.

Sami izbori koji su održani u BiH 2. oktobra nisu bili ni fer ni pošteni, obilježeni su brutalnim zloupotrebama javnih resursa, prijetnjama, manipulacijama i narušavanjima integriteta izbornog procesa.

TI BiH poziva EU da intenzivira podršku, ali i pritisak na BiH vlasti, posebno u oblastima vladavine prava i demokratizacije, jer dodjela statusa kandidata sama po sebi neće puno značiti za zemlju koja se nalazi u dubokoj institucionalnoj i političkoj krizi, osim što će formalno BiH postati "*zarobljena država kandidat za članstvo*" umjesto što je do sada bila "*zarobljena država potencijalni kandidat za članstvo*".